

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури будівництва та декоративно-прикладного мистецтва
Кафедра декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

Євгенія НОВАК

“28” Серпень 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

«Професійна майстерність (ювелірна справа)»

(назва навчальної дисципліни)

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Декоративне мистецтво та ремесла»

(назва програми)

Спеціальність В3 «Декоративне мистецтво та ремесла»

(вказати: код, назва)

Галузь знань Культура, мистецтво та гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання Українська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Професійна майстерність» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла»

Розробник (ки):

Дарій Ілля Дмитрович – ас. кафедри, ч. Спілки дизайнерів України
(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Викладач (чі), що забезпечує читання даної навчальної дисципліни:

Дарій Ілля Дмитрович – ас. кафедри, ч. Спілки дизайнерів України
(П.І.Б. викладача (ів), посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП **Наталія ГАТЕЖ**

Затверджено на засіданні кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва

Протокол No 2 від «22» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Мирослава ЖАВОРОНKOBA**

Схвалено методичною радою факультету АБДПМ

Протокол No 1 від «25» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Оксана ГАЛУНКА**

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Професійна майстерність» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, предметом вивчення дисципліни є багата культурна спадщина Буковини, яка втілюється через різноманітні види декоративно-прикладного мистецтва. Ця спадщина є результатом багатовікової творчої діяльності майстрів регіону, що формувалася під впливом історичних, соціальних, етнічних та економічних особливостей Буковини. У рамках дисципліни студенти знайомляться з традиційними техніками, матеріалами, орнаментикою та символікою декоративно-прикладного мистецтва, розвиваючи практичні навички для створення власних художніх виробів, які поєднують регіональні традиції з сучасними художніми тенденціями.

Робочою програмою освітньої компоненти «**Професійна майстерність**» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОП, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: розвиток у студентів практичних навичок у створенні художніх виробів з металу, виготовленні інтер'єрних і виставкових елементів з використанням металу та його декорування різними видами каміння чи емалі. Курс спрямований на те, щоб студенти, починаючи з базових знань, поступово перетворювалися на професіоналів, здобуваючи нові навички через різноманітні практичні завдання з металом. Вони навчаються ефективно використовувати графічні редактори та комп'ютерні технології для створення ескізів та інших сучасних рішень для художньої обробки металу. Цей процес дозволяє кожному студенту знайти свій індивідуальний творчий шлях у роботі з металом, розвивати свій особистий стиль і професійні якості, відповідати сучасним вимогам ринку та адаптуватися до новітніх технологічних тенденцій в обробці металу." Набуття студентами знань про основні фізико-механічні, технологічні і декоративні властивості благородних металів і дорогоцінного каміння та про шляхи їх раціонального використання в ювелірній галузі виробництва художньо-промислових виробів; набуття умінь щодо застосування ювелірних інструментів і обладнання для конкретних робіт.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

1. Розвинути у студентів критичне мислення та аналітичні навички через проведення поглиблених досліджень. Зокрема, навчити їх аналізувати сучасний стан декоративно-прикладного мистецтва, виявляти можливості для інновацій, актуальних трендів, новітніх технологій.
2. Ознайомити з основами проектування: навчити студентів формувати ідеї і створювати проекти декоративно-прикладного мистецтва, використовуючи різні техніки та матеріали.
3. Сформувати практичні навички у створенні мистецьких проектів: забезпечити студентів знаннями та вміннями для реалізації проектів у дизайні різних видів прикрас, інтер'єрних вставках та виставкових елементах.
4. Розвивати креативний підхід та адаптацію до різних завдань: показати студентам нетрадиційні підходи до виконання завдань, щоб вони могли адаптуватися до змінюваних вимог та специфіки проектів.
5. Забезпечити ґрунтовне освоєння технік і матеріалів: навчити студентів ефективно використовувати основні методи та матеріали для створення декоративних та прикладних виробів, зокрема різні види металів, каміння і техніки випилювання, гравіювання та інкрустації.

Практична реалізація проектів у декоративно-прикладному мистецтві, що включає створення мистецьких творів, різн виготовлення інтер'єрних вставок та виставкових елементів. Курс спрямований на максимальне розкриття творчого потенціалу студентів і

підготовку їх до професійної діяльності в галузі декоративно-прикладного мистецтва.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Професійна майстерність» передбачає інтеграцію знань, умінь, розуміння та навичок, здобутих за допомогою таких дисциплін, як: “Композиція”, “Реставрація творів декоративно-прикладного мистецтва”, “Технологія та матеріалознавство”, “Комп’ютерне проектування”, “Проектування творів декоративно-прикладного мистецтва”. Ефективність опанування дисципліни підвищується за рахунок засвоєння додаткових навчальних курсів, таких як: “Моделювання та конструювання”, “3D моделювання”. Взаємозв’язок із зазначеними дисциплінами забезпечує студентам цілісне розуміння художнього процесу, технічних аспектів створення творів мистецтва та розширення можливостей їхньої творчої реалізації.

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни « **Професійна майстерність(ювелірна справа)** » є базою для набуття передбачених ОП компетентностей і результатів навчання, а також необхідні для написання здобувачем освіти кваліфікаційної роботи й ефективного проходження виробничих практик. Закінчивши вивчати предмет "Професійна майстерність (ювелірна справа)", здобувач освіти зможе розвивати свої навички та знання в багатьох напрямках.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОП.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність (ІК) Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК):

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
5. Здатність навчатися і опановувати сучасні знання в предметній області та інтегрувати їх із уже наявними, розуміння професії.
6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
7. Здатність працювати самостійно і в команді, ефективно спілкуватися з фахівцями інших професій різного рівня, приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності, спільні для всіх предметних спеціальностей (ФК):

- ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.
- ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.
- ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров’я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров’язбережувальних технологій під час освітнього процесу.
- ФК8. Здатність до суб’єкт-суб’єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.
- ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей. **Компетентності предметної спеціальності (ПК)**
- ПК1. Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.

ПК2. Здатність застосовувати знання термінології традиційних та цифрових видів образотворчого мистецтва в освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.

ПК4. Здатність характеризувати історичні віхи еволюції образотворчого мистецтва й адекватно оцінювати наявні артефакти за об'єктивними критеріями їх художності.

ПК5. Здатність добирати ефективні для художньо-творчого розвитку учнів форми, методи, засоби і технології студіювання образотворчого мистецтва.

ПК7. Здатність застосовувати сучасні дослідницькі методи в образотворчій та художньо-педагогічній діяльності.

ПК8. Здатність до глибокого засвоєння аксіології образотворчого мистецтва й аналізу його національних рис у контексті традиціоналізму і новаторства.

ПК9. Здатність створювати безпечні умови діяльності суб'єктів художньо-педагогічного процесу в мистецько-освітньому середовищі.

ПК10. Здатність до організації, проведення й оцінки результативності навчальнотворчих практик, виховних заходів та виставок творів образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей

РН1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.

РН6. Проєктувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями та батьками (особами, які виконують їхні функції).

РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

Програмні результати навчання для предметної спеціальності (ПРН)

ПРН2. Володіти поняттєво-термінологічним тезаурусом образотворчого мистецтва, психологією художньої творчості та художньою педагогікою.

ПРН3. Уміти знаходити й опрацьовувати візуальні і літературні джерела та ефективно використовувати їх в мистецько-освітній, науковій і художньо творчій діяльності.

ПРН4. Уміти аналізувати особливості образного ладу, композиційної побудови та специфіку виражальних і техніко-виконавських засобів творів образотворчого мистецтва.

ПРН5. Володіти технологією роботи з традиційними і сучасними матеріалами образотворчого мистецтва та основами художньої майстерності.

ПРН6. Володіти навичками художнього проєктування, конструювання, формотворення, моделювання і макетування об'єктів дизайну.

ПРН7. Уміти графічно, колористично і пластично декорувати предмети ужиткового мистецтва.

ПРН8. Володіти інформаційними технологіями художньо-педагогічної комунікації та образотворення.

ПРН12. Володіти педагогічним малюнком та демонстраційним обладнанням, дидактичним матеріалом унаочнення уроків образотворчого мистецтва.

ПРН13. Уміти прищеплювати учням художні цінності традиційних і сучасних напрямів національного образотворчого мистецтва.

ПРН14. Уміти створювати безпечні умови в мистецько-освітньому середовищі закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

Здобувач освіти повинен:

Знати:

- основні етапи історії ювелірного мистецтва як виду декоративно-прикладного мистецтва;
- спеціальну термінологію;
- класифікацію і асортимент художніх виробів з металу, інших матеріалів і виробних каменів;

Уміти:

- аналізувати форму ювелірних виробів;
 - визначати за орнаментальному і декоративного оформлення ювелірних виробів історичний період і територіальну належність;
- вільно орієнтуватися в стильових особливостях різних історичних і національних ювелірних виробках;
- орієнтуватися в трендах моди, стильових напрямках; відрізнити метали та сплави, користуючись спеціальними приладами.
- монтувати, виготовляти, ремонтувати, шліфувати, полірувати, шабрувати та обпилювати прості ювелірні й художні вироби з кольорового й дорогоцінного металу;
- правити й набирати деталі;
- прожарювати буру для припою;
- складати суміш припою з бурою;
- готувати набори до паяння, здійснювати паяння, заправлення в зони відбілювання, промивання й сушіння після паяння виробів, деталей і вузлів до них;
- свердлити отвори із застосуванням простих пристроїв;
- з'єднувати ланки у вушка;
- аточувати й заправляти інструмент;
- здійснювати контактне (точкове) зварювання виробів;
- закріплювати вставки зі скла, виробних (поробних) каменів і корунду круглої й овальної форми розміром до 0,5 см у штамповані й литі крапанові касти ювелірних виробів із кольорових металів та срібла;
- закріплювати дрібні вставки за допомогою клею.

Володіти:

- Базовими навичками аналізу творів декоративно-прикладного мистецтва.
- Методологією вивчення народного мистецтва та його впливу на сучасний дизайн.
- Практичними підходами до збереження та популяризації традицій технологій виготовлення ювелірних прикрас Компетенціями міжкультурної комунікації у сфері вивчення мистецьких традицій.
- Термінологією, пов'язаною з декоративно-прикладним мистецтвом.
- Знаннями для адаптації традиційних мотивів Буковини у сучасному мистецькому та дизайнерському середовищі

**Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Форма навчання	Рік згідно то вк и	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1,2	25	750		460	-	-	290	-	залік екзамен
Заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

**Структура змісту навчальної дисципліни
I курс 1 семестр**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
Змістовий модуль 1.														
Базові навички виготовлення шийно-нагрудних прикрас														
Тема 1. Виготовлення кулона простої форми на основі базових композиційних прийомів (перенесення ескізного рішення в матеріал, робота з площиною, симетрія/асиметрія)			20			10								
Тема 2. Виготовлення кулона з ускладненою формою та декоративною структурою (ритм, масштаб, акцент, комбінування фактур)			20			10								
Тема 3. Виготовлення серії кулонів із варіативним композиційним рішенням (одна ідея – кілька матеріальних інтерпретацій)			20			10								
Разом за ЗМ1														
Усього годин	90		60			30								

**Структура змісту навчальної дисципліни
I курс 2 семестер**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Основи виготовлення об'ємно-просторових виробів з металу												
Тема 1. Виготовлення об'ємного підсвічника складної форми (матеріальна реалізація навчального проєкту з композиції: об'єм, простір, силует, баланс)			55									
Тема 2. Технологічні прийоми формування та з'єднання об'ємних елементів (паяння, фіксація, жорсткість конструкції, робота з товстим металом)			5									
Самостійна робота: Опрацювання поверхні об'ємного виробу та декоративне оздоблення (фактура, патинування, шліфування, фінальна обробка)						30						
Разом за ЗМ1												
Усього годин	90		60			30						

Практичний зміст програми освітнього компонента 1 курс I семестр
Змістовий модуль 1.

Склад та вимоги до прикрас, які виготовляються: Кулони (3 варіанти) повинні бути виготовлені із кольорових металів латуні та міді та з поєднанням срібла. Жіночі ювелірні сережки повинні бути виготовлені за усіма технологічними вимогами, із застосуванням найновіших технологічних практик.

Мета: Ознайомитись із основними інструментами необхідними для виготовлення даного завдання, та матеріалами, їх фізичними та хімічними властивостями. Навчитись виконувати такі операції із металом як: випилювання простих форм лобзиком та подальша обробка надфілями, свердління отворів в деталях виробу, заклепування двох частин металу між собою, розмітка основних елементів виробу на металі, пайка кольорових металів та дорогоцінних металів, гравірування простих та складних форм штихелями, зачистка виробів перед фінішною полірою, полірування металу, виготовлення флюсу необхідного для паяння металів.

Технічні вимоги:

Розмір: від 15мм до 40мм., залежно від кожного окремого екземпляру.

Матеріали: метал (мідь, латунь, срібло), ювелірний пальник газовий чи бензиновий, лобзик ювелірний і пилочки для нього (0.5, 0.2, 0.8), свердла 0.8-1.5, штангенциркуль, розміточний циркуль, надфілі ювелірні (профіль: баррет, плоский, трикутний,

напівкруглий), напильник плоский(середній абразив), пінцети ювелірні самозажимні і звичайні, штихеля ювелірні (шпіц, флаг(широкий, тонкий), мессер, болл), креслярка, плоскогубці, круглогубці, кусачки, ювелірні ножниці для припоя та металу, дискотримачі ювелірні, полірувальні щітки, круги резинки різної абразивності, крацовки латунні, паперотримач(конусний, плоский), паста полірувальна(червона), тіски дерев'яні, цанга, молоток ювелірний, киянка(текстолітова), щіточка для опилків, дошка для пайки, наждачки різних ступенів абразивності, фільерна доска, вальци ювелірні.

Критерії якості: Оцінюється точність і акуратність вирізання орнаментальних елементів, їх відповідність заданій темі та стильовому напрямку. Важливим є правильне застосування композиційних принципів, гармонійність у розташуванні елементів і забезпечення рівноваги в загальному вигляді роботи. Оформлення повинно бути акуратним та композиційно відповідати формі виробу, можна використовувати шкатулки або дерев'яні підставки, щоб підкрести витонченість прикраси. Також оцінюється відповідність розміру роботи (10x10; 15x15 см) і якісне полірування, та акуратна інкрустація та емалювання.

Практичний зміст програми освітнього компонента 1 курс II семестр **Змістовий модуль 1.**

Тема 1. Виготовлення об'ємного підсвічника, складної форми.

Склад та вимоги до прикрас, які виготовляються: Підсвічник повинен бути акуратно випиляний, якісно спаяний або заштіфтований, виготовлений з кольорових металів латуні та міді та з поєднанням срібла, а також повинні бути додаткові об'ємні деталі. Потрібно акуратно зачистити надфілями та полірувальними резинками недоліки, та якісно відполірувати виріб.

Мета: Закріпити базові знання виготовлення даного завдання, та до кінця ознайомитися матеріалами, їх фізичними та хімічними властивостями матеріалів для виготовлення ювелірних прикрас. Навчитись виконувати такі операції із металом як: випилювання простих форм лобзиком та подальша обробка надфілями; свердління отворів в деталях виробу, заклепування двох частин металу між собою; розмітка основних елементів виробу на металі; пайка кольорових металів та дорогоцінних металів; гравірування простих та складних форм штихелями; зачистка виробів перед фінішною поліровкою; полірування металу; виготовлення флюсу необхідного для паяння металів.

Технічні вимоги:

Розмір: від 50мм до 80мм., залежить від кожного окремого екземпляру.
Матеріали: метал (мідь, латунь, срібло), ювелірний пальник газовий чи бензиновий, лобзик ювелірний і пилочки для нього(0.5, 0.2, 0.8), свердла 0.8-1.5, штангенциркуль, розміточний циркуль, надфілі ювелірні(профіль: баррет, плоский, трикутний, напівкруглий), напильник плоский(середній абразив), пінцети ювелірні самозажимні і звичайні, штихеля ювелірні (шпіц, флаг(широкий, тонкий), мессер, болл), креслярка, плоскогубці, круглогубці, кусачки, ювелірні ножниці для припоя та металу, дискотримачі ювелірні, полірувальні щітки, круги резинки різної абразивності, крацовки латунні, паперотримач(конусний, плоский), паста полірувальна(червона), тіски дерев'яні, цанга, молоток ювелірний, киянка(текстолітова), щіточка для опилків, дошка для пайки, наждачки різних ступенів абразивності, фільерна доска, вальци ювелірні.

Критерії якості: Оцінюється точність і акуратність вирізання орнаментальних елементів, їх відповідність заданій темі та стильовому напрямку. Важливим є правильна зачистка перед пайкою, та сама пайка, стійкість виробу, його естетичність та комплентація. Оформлення повинно бути акуратним та композиційно відповідати формі виробу, можна використовувати шкатулки або дерев'яні підставки, щоб підкрести витонченість прикраси. Оцінюється якість поліровки виробу.

Тема 2. Вивчення методики виготовлення припою та його фізичні властивості

Склад та вимоги до прикрас, які виготовляються: Припой виготовляється з 11 грам чистого срібла, 2 грам латуні, 2 грам міді, 0,8 грам кадмію. Товщина припою дозвільна. Хороший припой характерний своєю легкоплавкістю.

Мета: Навчити студентів самостійно виготовляти припой для подальшого навчання та використання у виготовленні виробів

Технічні вимоги:

Розмір: дозвільний;

Матеріал: срібло, латунь, мідь, кадмій;

Критерії якості: колір близький до срібла, добра текучість, міцне та надійне з'єднання деталей, форма дозвільна.

Тематика семінарських занять – не передбачено навчальним планом

Тематика практичних занять I курс 1 семестр

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Випилювання заздалегідь підготовлених матеріалів	15
2.	Зачистка деталей	15
3.	Фіксація деталей. Об'єднання всіх деталей в цілісний виріб	15
4.	Створення вушка та його кріплення	8
5.	Зачистка та полірування	7
	Усього разом	60

Тематика практичних занять I кур 2 семестр

№	Назва теми (завдання)	Кількість годин
1.	Випилювання заздалегідь підготовлених матеріалів	10
2.	Зачистка перед пайкою: використання надфилів та наждачок	10
3.	Створення припою	10
4.	Паяння: освоєння відчуття температури металу та принципи хорошої пайки	10
5.	Обробка металу надфелями від залишків припою та зачистка полірувальними резинками, для створення гладкої поверхні	10
6.	Захист виробів від корозії та пошкоджень.	5
7.	Полірування: Обробка металу для надання йому гладкої та блискучої поверхні. Захист виробів від корозії та пошкоджень.	5
	Усього разом	60

Самостійна робота студента I кур 2 семестр

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
1.	Виготовлення браслету бісмарк.	15
2.	Три кулони на тематику орнаментів ЧНУ	15
	Усього разом	30

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни “Професійна майстерність(ювелірна справа)” представлено у системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/my/courses.php>)

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни “Професійна майстерність(ювелірна справа)”

Види контролю

– *поточний контроль передбачає:*

- усне опитування студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне);
- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),
- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмових контрольних робіт (автоматизованого тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

– *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі *екзамену чи заліку* з навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

– *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з’ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

– *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

Макимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання, – 12 балів.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.
5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.

2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.
-----	---

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилення на використану літературу і джерела.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни "Композиція(ювелірна справа)" розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=7450>

Форма проведення – Підсумковий контроль, згідно з навчальним планом, проводиться у формі перегляду. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів. Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами.

Максимальна кількість балів, отримана студентом за екзамен – 40 балів

Підсумкова оцінка, як показник результатів вивчення навчальної дисципліни, складається із сумарної кількості балів за поточне оцінювання – **60 балів** та підсумкового модуль – контролю (екзамен) – **40 балів**, за **100-бальною університетською шкалою**.

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни “Професійна майстерність(ювелірна справа)” представлено у системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/enrol/index.php?id=7450>)

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

А – «зараховано» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «зараховано» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «зараховано» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «не зараховано» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «не зараховано» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття

**Розподіл балів, які отримують студенти
1 курс 1 семестр**

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		
Критерії для змістовного модуля №1			Критерій до заліку	
<ul style="list-style-type: none"> - Вміння самостійно організувати свою роботу. - Здатність приймати рішення та відповідати за результат. - Творчий підхід та нестандартне мислення. - Акуратність та точність у роботі. - Дотримання технологічних вимог. - Завершеність та готовність виробу до використання. - Здатність аргументувати свій вибір матеріалів та технік. 			<p>Залік полягає у перегляді робіт комісією викладачів (3-5 осіб). На оцінювання виносяться всі роботи, виконані в рамках курсу, як практичні, так і самостійні. Після оцінювання викладачі проводять індивідуальні бесіди зі студентами, під час яких аналізують їхні успіхи та недоліки, а також дають рекомендації щодо подальшого розвитку.</p> <p>Оцінюється за якістю виготовленого кулона, складністю та точністю виконання технологічних операцій, відсутністю дефектів та браку.</p> <p>Оцінка за залік виставляється за результатами комплексної оцінки всіх критеріїв, з особливим акцентом на технологічну майстерність та художнє втілення.</p>	

	Оцінюється точність і акуратність вирізання орнаментальних елементів, їх відповідність заданій темі та стильовому напрямку	
--	--	--

Розподіл балів, які отримують студенти

1 курс 2 семестр

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)			Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			40	100
T1	T2	T3		
20	20	20		
Критерії для змістовного модуля №1			Критерій до заліку	
<ul style="list-style-type: none"> - акуратність випилювання; - якість пайки/штіфтування; - зачистка та полірування; - використання кольорових металів (латунь, мідь, срібло); - створення об'ємних деталей; - естетичність та стійкість виробу; 			<p>Залік полягає у перегляді робіт комісією викладачів (3-5 осіб). На оцінювання виносяться всі роботи, виконані в рамках курсу, як практичні, так і самостійні. Після оцінювання викладачі проводять індивідуальні бесіди зі студентами, під час яких аналізують їхні успіхи та недоліки, а також дають рекомендації щодо подальшого розвитку.</p> <p>Оцінюється за якістю виготовленого підсвічника, тобто його точність вирізання орнаменту, правильність зачистки та пайки, стійкість та якість полірування; Без уваги не залишеться естетичність та завершеність виробу, акуратність оформлення та композиційна відповідність підставки/шкатулки.</p>	

Питання для самоконтролю та контролю навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни "Професійна майстерність"

Змістовий модуль 1. Базові навички у виготовленні мідно-латунних кулонів

1 курс 1 семестр

1. Які фізичні та хімічні властивості латуні, міді та срібла необхідно враховувати при виготовленні кулонів?
2. Які існують способи поєднання латуні, міді та срібла в одному виробі?
3. Як правильно свердлити отвори в деталях виробу, щоб не пошкодити їх?
4. Як здійснити заклепування двох частин металу між собою?
5. Як правильно розмітити основні елементи виробу на металі перед обробкою?
6. Які особливості паяння кольорових та дорогоцінних металів?

7. Які види штихелів використовуються для гравірування простих та складних форм?
8. Як правильно підготувати вироби до фінішної поліровки та як здійснити полірування металу?
9. Як правильно підібрати флюс для паяння конкретного виду металу?
10. Які особливості гравірування на кольорових металах та сріблі?
11. Як досягти якісної зачистки виробів перед фінішним поліруванням?
12. Які існують способи фінішного полірування металу для досягнення бажаного блиску?

Змістовий модуль 1. Основи паяння великих форм кольорових металів **1 курс 2 семестр**

1. Як забезпечити якісне та міцне з'єднання деталей з різних металів (латунь, мідь, срібло)?
2. Які надфілі та полірувальні резинки використовуються для зачистки деталей та як досягти гладкої поверхні?
3. Які існують способи полірування металу для досягнення бажаного блиску та як уникнути пошкоджень поверхні?
4. Як правильно поєднати різні техніки обробки металу (випилювання, пайка, штифтування, зачистка, полірування) для створення складного об'ємного виробу?
5. Яка роль кожного компонента (срібло, латунь, мідь, кадмій) у складі припою та як вони впливають на його властивості?
6. Які особливості технологічного процесу виготовлення припою з заданого складу?
7. Які запобіжні заходи необхідно вживати під час роботи з розплавленими металами та як уникнути опіків?
8. Як визначити температуру плавлення виготовленого припою та які фактори на неї впливають?
9. Які фізичні властивості припою (плинність, міцність) є найважливішими для якісного паяння та як їх оцінити?
10. Як впливає товщина припою на якість паяного з'єднання та як її регулювати?
11. Як правильно зберігати виготовлений припій, щоб він не втратив своїх властивостей?
- 12.** Які можливі помилки можуть виникнути під час виготовлення припою та як їх уникнути?

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті.

У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати **неформальної/інформальної освіти** з проблеми, що відповідає тематиці курсу («Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)); «Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>) «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п.

3.6)(https://www.chnu.edu.ua/media/geupxdun/polozhennia-pro-kontrol-i-systemu-otsiniuvannia_2020.pdf). Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/>).

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС). Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо. За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна:

1. Довгань Ю. Емальєрне мистецтво в Україні: історичний досвід та сучасний стан: дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.05. Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ, 2008.
2. Кравченко М. Авторські художні прикраси в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). Образотворче мистецтво. 2012.
3. Кравченко М. Авторські художні прикраси в Україні ХХ початку ХХІ ст.: традиції і сучасні тенденції. Вісник Закарпатського художнього інституту. Ерделівські читання: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Ужгород, 15-16 травня 2010 р. Ужгород, 2010.
4. Кравченко М. Мистецтво художньої емалі в Україні. Традиції та новації. Мистецтвознавчий автограф. Львів: ЛНАМ, 2010. Вип. 4-5.
5. Ламонова О., Романовська Т., Русяєва М., Рябова В. та ін. 100 найвідоміших шедеврів України Київ: Автограф, 2004.
6. Луць С. Творчість митців КЮД «Лобортас» у контексті українського ювелірного мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття: дис на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. 17.00.06. ЛНАМ. Львів, 2017
7. Луць С. Особливості традиційних та інноваційних технологій та методів у творчості класичного ювелірного дому «Лобортас». Народознавчі зошити. Серія мистецтвознавча. 2014.
8. Макаров Л.П. Ювелірні прикраси. - М., 2001
9. Матеріали до VI міжнародної конференції товариств художників-ювелірів «<<ARS ORNATA EUROPEANA»». (Краків, 2000 рік).
10. Матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів / [навч. посібник для учнів проф. навч. зал.] / Хільчевський В. В., Кондратюк С. Є., Степаненко В. О., Лопатько К. Г. К.: Либідь, 2002.

Додаткова:

11. Пасічник Л. Ювелірне мистецтво України ХХ- ХХІ століть. Київ: НВП «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2017.
12. Попович В. В. Технологія конструкційних матеріалів і матеріалознавство: [підручник для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Попович, В. В. Попович. – Львів: Світ, 2006.
13. Сафроненко В.М. Работа с металлами, пластмасою та склом. Мн. Хзлтон, 2003

14. Шафран Р. Особливості професійного ювелірного мистецтва Львова кінця ХХ ст. Вісник ЛНАМ. Львів: ЛНАМ, 2008.
15. Шаталова Й. Тенденції сучасної ювелірної моди. - М., 2003
16. Шмагало Р. Нев'янучі квіти Станіслава Вольського. Вісник ЛНАМ. Львів: ЛНАМ, 2008.

Інформаційні ресурси

1. Вебсайт Чернівецького обласного краєзнавчого музею.
<https://regmus.cv.ua/page/about-us#>
2. Каталог виставок Вижницького краєзнавчого музею.
<https://drymba.com/uk/1037878-vyzhnytskyy-krayeznavchyy-muzey-vyzhnytsya>
3. Онлайн-архіви українського народного мистецтва ("Етнохата", "Музей Івана Гончара").
<https://honchar.org.ua/>
4. Виставкова зала кафедри ДПОМ ЧНУ ім.Ю.Федьковича
<https://art-deco.chnu.edu.ua/vystavkova-zala/>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-za-pobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-a-fedkovycha/>), «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-a-fedkovycha/>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle.